

Kommunikativeudfordringer og forståelsesstrategier i interskandinaviske samtaler

Forståelsesudfordringer

- Udtale
- Bøjning
 - Ordforråd
 - Homonymeriskrift ("lumske ligheder"/"falske venner")
 - Særligeord
 - Talord
 - hverdagsudtryk,slang
 - Idiomatickeudtryk
 - Navne,benævnelser,forkortelser
- Syntaks
- Udtalen står antagelig for den største andel af forståelsesproblemerne
- Skriftlige homonymer ("falska vänner") ca. 3 %
- Talord ca. 9 %

Nogle eksempler på forskelle mellem nynorsk og dansk

Udtale

– Nn. k/kv -> da. hv	kva, kor, kvifor, korleis	'hvad', 'hvor', 'hvorfor', 'hvordan'
----------------------	---------------------------	--------------------------------------

Bøjning

– Nutidsformer uden endelse	kjem, ligg, sit	'kommer', 'ligger', 'sidder'
-----------------------------	-----------------	------------------------------

Ordforråd

– Lumske ligheder/falske venner	grine	'græde'
	rar	'mærkelig'
	veske	'taske'

–Særsproglige ord

døme	'eksempel'
høve	'tilfælde', 'mulighed'
røynd	'erfaring', 'virkelighed'
hjá	'hos'

Kommunikativestrategier

- **Gør din tale let at opfatte**

- Tal tydeligt
- Tal langsomt

- **Gør din tale let at forstå**

- Anvend de udtryk som er gængse i standard dansk
 - Undgå slang og idiomatiske udtryk
 - Signal tydeligt når du anvender en metafor
- Undgå navne og forkortelser som kræver specifik dansk referenceramme
- Forklar nødvendige, specifikke danske begreber

- **Lyt aktivt**

- Gå altid ud fra at modparten indlægger relevante og kloge
- Brug din sproglige fantasi til at tolke dem som relevante og kloge
 - Ord kan have ennoget anderledes denotative eller konnotative betydning end i dansk!

- **Spørg!!**

- Hvis du ikke forstår modparten
- Hvis du fornemmer at modparten ikke helt forstår dig
 - Gentag eksternt tydeligt eller omformuler med andre, enklere ord

Vigtigsteråd

- Fokuseriførsteomgangpåatdragenytteafhinandensviden og erfaringer
- Reflekterdernæstoverdensprogligemangfoldighedi samtalen
- Havdethyggeligtmedhinanden!

Referencer

- Agazzi, Birgitta & Havaas, Anitha (2012). *Snackaskandinaviska*. 1. udg. Stockholm: Producta.
- Brink Theilgaard, Eva (2016). *Man skal bare kaste sig ud i det* [Elektronisk resurse] en interviewundersøgelse af funge i Nordens nabolandsprogsforståelse i praksis. 1. oplag [Kbh.]: Nordisk Sprogkoordination. Tilgængelig på internet: https://dsn.dk/om-os/samarbejdspartnere/Manskalbarekastesigudidet_dsndk.pdf/view
- Börestam, Ulla (1994). *Skandinaversamtalar: språklig och interaktionella strategier i samtal mellan danskar, norrmän och svenskar*. Diss. Uppsala.
- Börestam, Ulla (1996). *Språkligt detektivarbete: om problemkällor i inter-skanadinavisk kommunikation*. *Språk och stil* 1996 (6). s. 51–62.